

[Erik Appel.]

ting derved. Den ene er, at der over hele landet bliver fælles vilkår, og den anden ting er, at skolekredsene i Sønderjylland nu får lejlighed til at vise, at de, ikke blot fordi loven krævede det, har valgt skolenævn ved hver skole, men fordi der virkelig lå en interesse bag. Denne interesse kan herefter blive klart tilkendegivet, og det gamle land kan følge med, om det har lyst dertil.

Der kan dog opstå en hindring derved, at kommunalbestyrelsen ifølge lovforslagets § 3 kan nægte at efterkomme et ønske fra en skolekreds om et skolenævn. Dette synes jeg ikke er godt, idet jeg ikke føler mig så overbevist om en kommunalbestyrelses imødekommethed, som mit partis ordfører syntes at være. Dertil kommer, at har en kommunalbestyrelse nægtet en skole et skolenævn, vil spørgsmålet komme til at spille en uforholdsmæssig rolle ved de næste sognerådsvalg. Jeg må derfor udtale ønsket om, at der gennem udvalgsbehandlingen må kunne blive enighed om en ændring, så skolekredsene får ret til at stille krav om et skolenævn, eventuelt at appellere sognerådets kendelse til skoledirektionen — eller således at de ligefrem får ret til at vælge et skolenævn. Dermed vil en væsentlig anstødssten for tilslutningen fra sønderjysk side blive fjernet, og det kunde jeg meget ønske ville ske.

Jeg har endnu et ønske, det er angående de stemmeberettigede. Så vidt jeg kan læse ud af forslaget — reglen er noget indsvøbt —, har de personer stemmeret, der har „forældremagten“ — var det ikke smukkere at tale om forældremyndigheden? —, og som enten har børn i skolen eller børn indskrevet i den. I Nordslesvig var det i den tyske tid således, at alle kommunale vælgere havde stemmeret; en forældre-kreds kan nemlig blive for indsnævret i tal og til tider også i åndeligt frisind. Jeg ønsker dette overvejet i det kommende udvalg.

Bestemmelsen om præstens ret til at overvære kristendomsundervisningen kan jeg ganske billige. Jeg kunne i denne sammenhæng ønske klarhed over — og den højtærede undervisningsminister vil måske svare derpå —, om ethvert stemmeberettiget medlem af en skolekreds ikke umiddelbart har ret til at overvære undervisningen, da der er tale om en offentlig skole.

Der er flere punkter i lovforslaget, som jeg ønsker nærmere overvejet, således amtskolekonsulentens beføjelser, men disse overvejelser hører hjemme i det udvalg, der vel vil blive nedsat, og jeg skal derfor indskrænke mig til disse korte bemærkninger.

Undervisningsministeren (Hartwig Frisch):

Jeg føler trang til først at sige tak til alle ordførerne for den velvilje, de i almindelighed har udtalt overfor lovforslaget. Jeg tager ikke disse udtalelser til indtægt som min fortjeneste, da lovforslaget i første række skyldes det grundige kommissionsarbejde, der er gået forud. Skulle man rette en tak herfor til enkeltmand, måtte det være til departementschef Barfod, der var formand for kommissionen og med så stor dygtighed har ledet kommissionens arbejde, så at resultatet har kunnet blive en overvejende enighed; ja, selv på det punkt, vedrørende skolenævnene, hvor der var en dybtgående divergens, lykkedes det i hvert fald at samle et betydeligt flertal. Det er naturligvis disse omstændigheder, der, som adskillige talere her bemærkede, giver gode udsigter til, at lovforslaget vil kunne få en forholdsvis let gang igennem rigsdagen.

Dog bemærker jeg, at flere talere har rejst tvivl om tidspunktet for lovens ikrafttræden, særlig med henblik på de kommunale valg, der skal afholdes i 1950. Derom vil jeg gerne straks sige, at det er naturligvis en ting, som jeg gerne vil forhandle med udvalget om. Man kunne måske tænke sig, at der blev formet en paragraf vedrørende valgene med særligt henblik på de ønsker, der her er kommet frem, men som sagt, det vil være rimeligt, at jeg får en forhandling med udvalget herom.

Jeg skal så gå over til at omtale en række enkeltheder, som er blevet fremdraget af de enkelte ordførere.

Det ærede medlem hr. Hauberg, som jeg takker meget for hans velvillige udtalelser om selve lovforslaget, gjorde en bemærkning om, at han ønskede en folke- og forældrevalgt repræsentation for hele kommunen, dog med den tilføjelse, at den afgørende myndighed stadig skulle hvile hos kommunalbestyrelsen. Jeg må bekende, at det ikke står mig helt klart, hvordan det ærede medlem tænker sig denne repræsentation, men jeg noterede mig, at det ærede medlem alligevel alt taget i betragtning kunne gå med til den fakultative ordning, der er foreslået.

Vedrørende amtsskolekonsulentens arbejdsområde ønskede det ærede medlem, at dette skulle angives i selve loven og ikke som efter forslaget være henlagt til skoledirektionens nærmere bestemmelse. Hvis der kan findes en klar formulering vedrørende arbejdsområdet, og hvis der kan samles et flertal herfor, har jeg ikke noget imod, at det indgår i selve loven.

Til det ærede medlem hr. Arnth Jensen